

VAGNSLIDER, HÄRBRE, BASTU, STALL OCH "YST PÅ GÅRDEN" VID ERSK-MATS

Antikvarisk medverkan vid renovering av grundläggning,
timmer- och träkonstruktioner samt omläggning av yttertak

Lindsjön 1:13
Hassela socken
Nordanstigs kommun
Gävleborgs län
2016

Daniel Olsson

Slutrapport

Lst. Dnr: 434-6879-15

VAGNSLIDER, HÄRBRE, BASTU, STALL OCH "YST PÅ GÅRDEN" VID ERSK-MATS

Antikvarisk medverkan vid renovering av grundläggning,
timmer- och träkonstruktioner samt omläggning av yttertak

Lindsjön 1:13
Hassela socken
Nordanstigs kommun
Gävleborgs län
2016

Rapport 2017:04
Daniel Olsson

Länsmuseet Gävleborgs rapportserie

Rapportserien innefattar rapporter inom länsmuseets verksamhetsområden arkeologi, bebyggelsehistoria, byggnadsvård, kulturmiljövård, etnologi, konst- och kulturhistoria.

Du kan själv ladda hem rapporter i PDF format från länsmuseets hemsida www.lansmuseetgavleborg.se

Rapporter, böcker och mycket annat kan Du köpa/beställa i länsmuseets butik butiken@xlm.se eller 026-65 56 35.

Utgivning och distribution:

Länsmuseet Gävleborg

Box 746, 801 28 Gävle

Tel 026-65 56 00

www.lansmuseetgavleborg.se

© Länsmuseet Gävleborg 2017

Omslagsbild: Vagnslidret under den pågående renoveringen. I bakgrunden till höger ses sommarladugården. Foto från söder, Daniel Olsson, Länsmuseet Gävleborg 2016-09-05.

Allmänt kartmaterial från Lantmäteriverket. Medgivande MS2010/01366.

ISSN 0281-3181

Print: Länsmuseet Gävleborg

INNEHÅLL

Sammanfattning.....	5
Antikvarisk slutbedömning.....	5
Lagskydd	6
Historik och beskrivning.....	6
Vagnslidret	6
Härbret.....	7
Bastun.....	8
Stallet.....	8
”Yst på gården”	9
Skadebild	9
Vagnslidret	9
Härbret.....	10
Bastun.....	10
Stallet.....	11
”Yst på gården”	11
Utförda åtgärder.....	11
Vagnslidret	11
Härbret.....	13
Bastun.....	14
Stallet.....	14
”Yst på gården”	15
Avvikelser från beslut.....	15
Kvarstående arbeten.....	15
Antikvariska ställningstaganden	16
Övrigt.....	17
Tekniska och administrativa uppgifter.....	18
Käll- och litteraturförteckning	18
Arkiv.....	18
Tryckta källor	18
Informant	18

Figur 1. Ersk-Matsgården samt arrendatorsgården Ny-Ersk-Mats. Den gula vägen i kartans nordöstra hörn är landsvägen mellan Hassela och Torpshammar. Utdrag ur cX-kartan. Följande byggnader har omfattats av renoveringsåtgärder 2016 och numrerats på denna karta: 1. Vagnslidret, 2. Härbret, 3. Bastun, 4. Stallet, 5. Bostadshuset "Yst på gården".

Figur 2. Ersk-Mats från söder. Från vänster ses vagnslidret, sommarladugården, härbret, vedboden, stallet, bostadshuset "Norr på gården" samt ladugårdskomplexet. Foto: Daniel Olsson, Länsmuseet Gävleborg 2016-08-23.

SAMMANFATTNING

Under sensommaren och hösten 2016 utfördes renoveringsåtgärder på fem byggnader vid byggnadsminnet Ersk-Mats i Hassela i Nordanstigs kommun. Arbetet utfördes av Lassas Byggnadsvård¹ från Edsbyn. Länsmuseet Gävleborg har deltagit i arbetet som antikvariskt medverkande genom byggnadsantikvarie Daniel Olsson, som även sammanställt denna rapport. Renoveringen har omfattat följande åtgärder: *Vagnslider*: Säkring och förstärkning av stomme, fastsättning av panel, tillverkning av ny bro och nytt tak av pannplåt. *Härbre*: Ny trappa, nya täckbrädor, åtspikning och komplettering av panel, nya vindskivor och nytt tak av pannplåt. *Bastu*: Fastsättning av stock med sträva och nytt tak av pannplåt. *Stall*: Säkring av bärande golvås och justering av stempelare. *"Yst på gården"*: Nyttillverkning av källarsvale och återuppsättning av stensättning. Renoveringen har följt de ursprungliga planerna och villkoren i länsstyrelsens beslut och tilläggsbeslut. Länsmuseet kunde godkänna arbetet helt utan anmärkningar vid slutbesiktningen 2015-09-12 och har upprättat ett separat antikvariskt slutintyg daterat 2016-10-10.

ANTIKVARISK SLUTBEDÖMNING

Lassas Byggnadsvård har utfört hela renoveringen i nära samråd med kommunen och den antikvariskt medverkande. De frågor som uppkommit har behandlats vid de byggmöten som har hållits på plats. Lassas byggnadsvård har utfört arbetet med stor hantverkskunskap med respekt för originalmaterialen och med noggrant utvalt virke av god kvalitet. Länsmuseet kunde godkänna arbetet utan några anmärkningar i samband med slutbesiktningen. Ett särskilt antikvariskt slutintyg upprättades 2016-10-10. Slutresultatet av renoveringen är på alla sätt tillfredställande ur antikvarisk aspekt.

¹ Företagets formella namn är *Lassasgården i Roteberg AB*, men det marknadsförs under namnet Lassas Byggnadsvård och därför används det namnet i denna rapport.

LAGSKYDD

Byggnaderna vid Ersk-Mats är skyddade som byggnadsminne enligt Kulturmiljölagen, beteckningen är BM85.

Figur 3. Stallet och bostadshuset "Yst på gården" sedda från sydöst. På bilden ses även Patrik Uhras och Andreas Johansson. Foto: Daniel Olsson, Läns-museet Gävleborg 2016-09-12.

HISTORIK OCH BESKRIVNING

Tretton kilometer nordväst om Hassela centralort ligger Ersk-Mats, en ensamgård anlagd på 1770-talet av ättlingar till de svedjefinnar, som bosatte sig i dessa trakter kring år 1600. På gården finns tolv byggnader; två bostadshus, ett stall, ett stort ladugårdscomplex, vagnslider, härbre, vedbod, sommarladugård, en hitflyttad torkbastu, tre lador och därtill även en jordkällare. Denna del av gården är skyddad som byggnadsminne. Över tälten söder om Ersk-Mats löper en bred fägata, delvis kantad av fastbandhagar. Denna leder ned till vattenverket som ligger cirka 700 meter sydöst om gården och utanför byggnadsminnets skyddsområde. Vattenverket har dock alltid hört samman med gården och är således en viktig del av gårdsanläggningen. Norr om vattenverket står därtill en ditflyttad lada. För mer uppgifter om gårdens historia och enskilda byggnader som ej har omfattats av denna renovering hänvisas till byggnadsminnesutredningen från 2001.² Under perioden 2009–2015 har fyra större renoveringsetapper genomförts vid Ersk-Mats och dessa finns alla redovisade i separata rapporter utgivna av Länsmuseum Gävleborg.

Vagnslidret

Denna byggnad ligger väster om gårdsplanen och har regelstomme med omålad stående panel, timrade gavelrösten och sadeltak vilket före renoveringen var täckt med takspån. Byggnaden består av ett rum som nås via en uppkörsramp med stenpackning och en kort körbrygga i trä. Interiören har obehandlade ytskikt. Det märkligaste med denna byggnad är att hela golvet lutar kraftigt mot ena långsidan. Under vagnslidret finns ett golvlöst utrymme som används för förvaring av äldre jordbruksredskap.

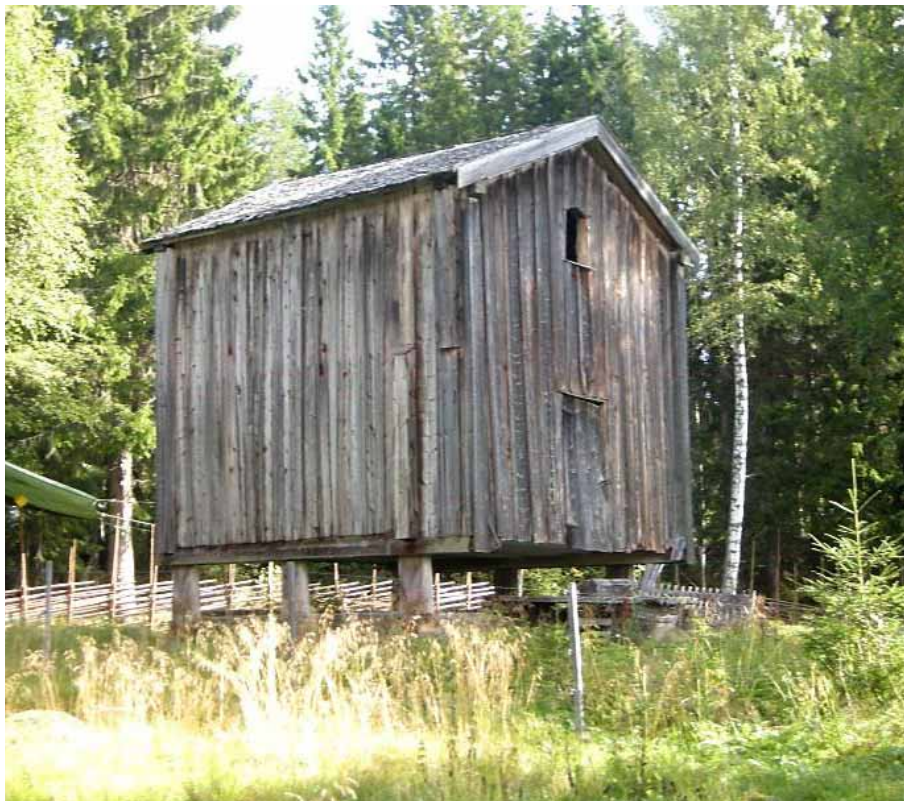
² Gagge och Olsson, 2001, s.14ff

Figur 4. Vagnslidet från öster, innan renoveringen. Foto: Daniel Olsson, Läns museet Gävleborg 2015-09-01.

Härbret

Gårdens kvarvarande härbre uppfördes enligt en tydlig inristning i byggnaden 1830 och ligger väster om infartsvägen till gårdsanläggningen. Byggnaden, som är knuttimrad, är uppförd i två våningar och utrustad med syllram, stolpar och försedd med fasad av stående träpanel. Härbret består av ett stort timrat rum per våningsplan, men har även en smal förbyggd svale innanför porten på botten-våningen. Framför byggnadens port fanns före renoveringen en bred trätrappa vilken hade rekonstruerats vid renoveringen i början av 1980-talet.

Figur 5. Härbret från sydväst, innan renoveringen. Foto: Daniel Olsson, Läns-museet Gävleborg 2015-09-01.

*Figur 6. Bastun från sydväst, innan renoveringen. Foto: Daniel Olsson, Läns-
museet Gävleborg 2015-09-01.*

Bastun

På gården fanns tidigare en torkbastu, men då denna var riven sedan lång tid flyttades en bastu av motsvarande storlek hit från en annan plats i Hassela socken i början av 1980-talet. Bastun har traditionell utformning med timmerstomme, en öppen svale framför porten och byggnaden hade före renoveringen ett yttertak av takspån. Själva bastun består av ett rum med innertak med ned-sotade väggar och tak. Mitt på jordgolvet står en murad skorstenslös ugn av tegel och längs väggarna finns inåtlutande lavar som användes för att torka den tröskade säden.

Stallet

Enligt den dendrokronologiska analysen som utfördes år 2001 uppfördes stallbyggnaden av virke som fälldes 1853. Byggnaden, som vilar på sten- och trästolpar, är knuttimrad och nås via ett stallslider med ingång från gårdsplanen. Stallet har sadeltak täckt med pannplåt. Norr om stallslidret finns en snickarbod och ovanpå denna en pigkammare utan eldstad. Söder om stallslidret finns ett

*Figur 7. Stallet från sydväst. Foto: Daniel Olsson, Läns-
museet Gävleborg 2016-09-12.*

stall med spilta, men även gårdens avträde med sittplatser för fem personer samt uppgången till den oinredda vindsvåningen. Under stallsbyggnaden finns ett utrymme som delvis används för förvaring av äldre jordbruksredskap.

”Yst på gården”

Detta bostadshus uppfördes i två etapper under 1810-talet och höjdes några timmervarv vid slutet av 1840-talet. Huset är timrat med fasad av stående träpanel. Byggnaden är utformad som en parstuga med en framkammare mot söder och vindsvåningen, som nås via en trappa i farstun, är oinredd. Under byggnadens södra del finns en stenvälvd källare som tidigare användes för matförvaring. Denna nås enbart via enstensatt källarnedgång vid byggnadens södra gavel. Källarnedgången är försedd med en kilformad panelklädd sval med dörr i det lutande partiet. Hela svalen rekonstruerades vid renoveringen i början av 1980-talet.³

SKADEBILD

Här nedan redovisas enbart de skador som har åtgärdats vid renoveringen hösten 2016.

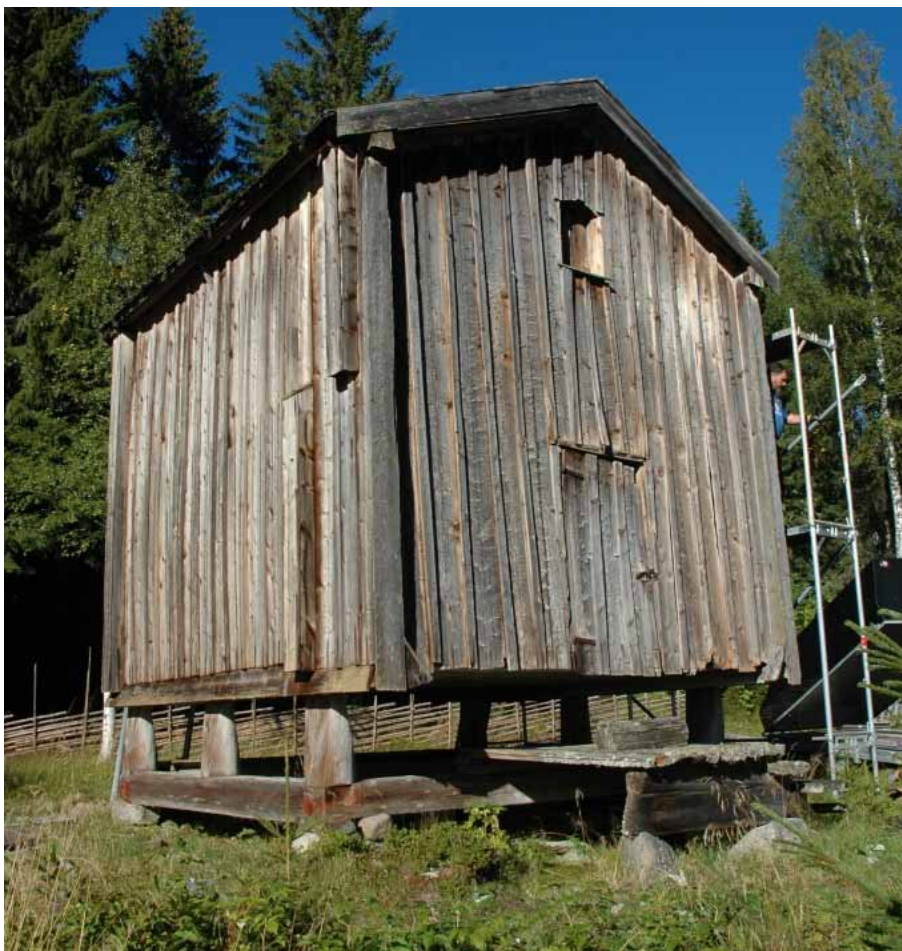

Figur 8. Vagnslidret från sydväst, före renoveringen. Foto: Daniel Olsson, Länsmuseum Gävleborg 2016-08-23.

Vagnslidret

Före renoveringen hade byggnaden börjat luta bakåt och tycktes relativt instabil. En av syllstockarna hade rört sig från sitt ursprungliga läge. En bjälke som nyttjades för upphängning av föremål mellan de två långsidesväggarna inuti byggnaden, hade ramlat ned. Träpanelen på byggnadens sydvästra fasad satt delvis lös och en liggande bräda som höll samman panelen var skadad. Körbryggan framför porten var rötskadad. Allra störst problem var spåntaket som var i mycket dåligt skick. Inifrån byggnaden syntes mörka fuktiga partier men även mögelskadade delar av spåntaket.

³ Gagge och Olsson, 2001, s.17ff samt bilaga ”Renoveringen av gården 1981–85”

Figur 9. Härbret från sydväst innan renoveringen hade inletts. Längs den västra fasaden har uppförandet av byggnadsställningar påbörjats. Foto: Daniel Olsson, Läns museet Gävleborg 2016-08-23.

Härbret

Härbrets timmerkonstruktion bedömdes vara i relativt gott skick. Den stående träpanelen satt delvis lös och en del panelbrädor hade spruckit sönder. Porten saknade dörrfoder. Täckbrädor saknades på utskjutande delar av mushyllorna, vilka börjat bli påverkade av väder och vind. Trätrappan framför porten var instabil och delvis rötskadad. Byggnadens spåntak var i mycket dåligt skick, men kunde ej besiktigas från marken. Under härbret förvarades delvis nedbrutet trävirke som låg direkt mot jorden och syllramen.

Bastun

En timmerstock ovanför bastuns port hade kommit ur läge. Spåntaket var övervuxet med mycket mossor och i väldigt dåligt skick.

Figur 10. Detaljbild av bastuns västra takfall. Foto från väster, Daniel Olsson, Läns museet Gävleborg 2015-09-01.

Figur 11. Detalj av bärande åsar och stenpelare under stallbyggnadens västra fasad. Foto: Daniel Olsson, Läns museet Gävleborg 2016-08-23.

Figur 12. "Yst på gårdens" södra gavel samt källarsvalen. Foto: Daniel Olsson, Läns museet Gävleborg 2016-08-23.

Stallet

En bärande ås under stallslidrets södra del hade rört sig och även påverkat den bärande stenstolpe den var upplagd på under byggnadens västra fasad.

"Yst på gården"

Stenväggarna vid källartrappan hade delvis börjat rasa och det var risk att någon skulle kunna skada sig vid nedgång i källaren. Hela källarsvalen var rötskadad och det var på grund av detta väldigt svårt att öppna den lutande dörren. En gångjärnshake saknades även. Täcklisterna ovanför fönstren i den södra fasaden var rötskadade. Det växte stora bestånd av vinbärsbuskar intill denna fasad.

UTFÖRDA ÅTGÄRDER

Allt arbete under denna renovering har utförts under perioden augusti–september 2016 av Lassas Byggnadsvård som haft 3–4 personer på plats. Läns museet har besökt Ersk-Mats vid tre tillfällen under renoveringen, slutbesiktningen inräknad.

Vagnslidret

Innan renoveringen påbörjades flyttades tillfälligt de föremål som förvarades inuti vagnslidret och placerades under presenning utanför byggnaden samt i ladugårdskomplexet.

Att rätta upp byggnaden helt och hållet var inte genomförbart utan Lassas byggnadsvård har rätat det som var möjligt och i övrigt inriktat arbetet mot att förhindra att den kan röra sig ytterligare. Den nordvästra syllstocken har dragits tillbaka och de bärande stolparna, vilka står tappade i denna, har pallats i ytterkant. Den mittersta stolpen bör dock vara under fortsatt uppsikt för att eventuella framtida rörelser i konstruktionen ska upptäckas i tid. Lassas

Byggnadsvård har därtill riktat den sydöstra väggen och stabiliserat stommen genom att sätta in några snedsträvor under och i vagnslidret. Inuti byggnaden har även den nedramlade åsen, vilken ej var bärande, satts tillbaka på ursprunglig plats.

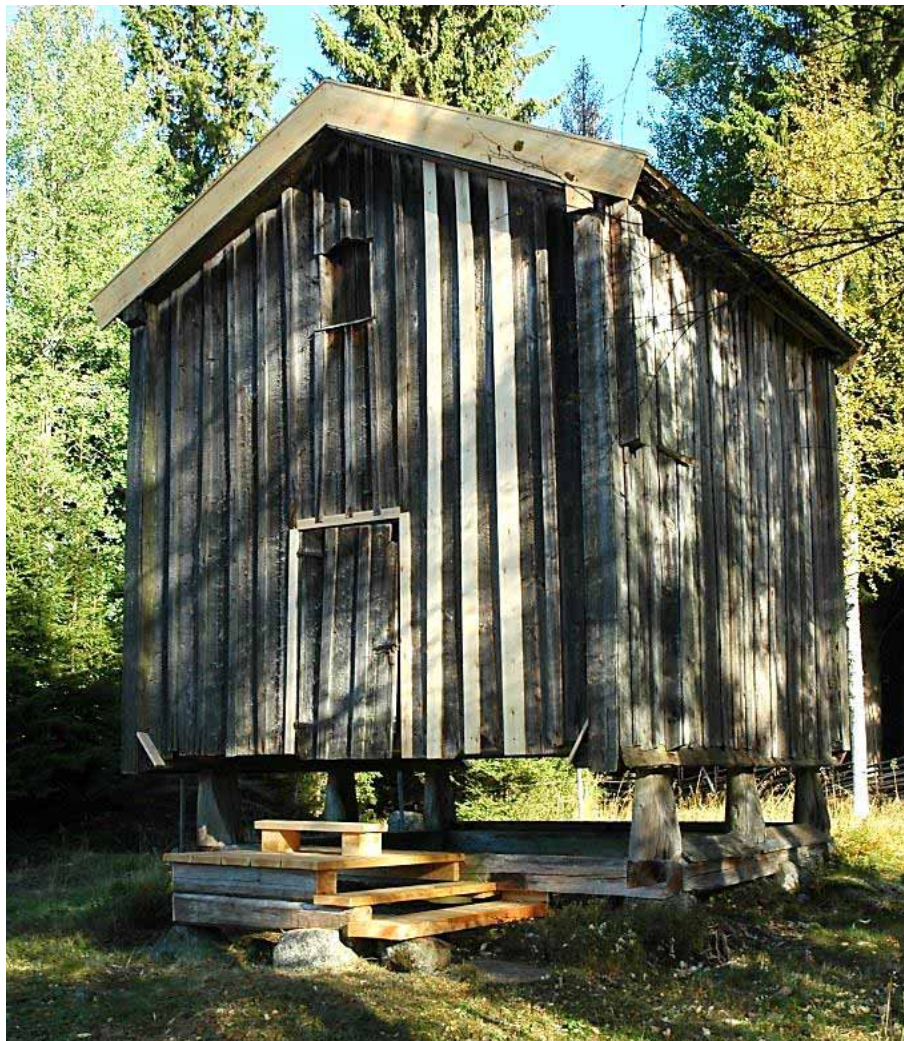
Figur 13. Vagnslidret från söder under renoveringen. Foto: Daniel Olsson, Läns museet Gävleborg 2016-09-05.

Den sydvästra panelen har spikats åt och kompletterats med några nya brädor av samma utförande som de befintliga. Den sammanhållande utanpåliggande brädan längst ned byttes ut mot en ny av samma dimension och utförande som den tidigare. Den är som tidigare fastsatt med träpluggar samt återanvända järnmärslor. Den rötskadade träbryggan har ersatts med en ny av friskt virke av samma dimension och utformning med två bärande åsar under. Mellan träverket och stenkonstruktionen ligger ett lager med näver.

Figur 14. Vagnslidret från öster efter tillverkning av ny körbrygga av trä samt byte av takmaterial. Foto: Daniel Olsson, Läns museet Gävleborg 2016-09-12.

Mossan på de båda takfallen borstades bort och taket försågs med läkt, därefter masonit, samt strö- och bärläkt. På detta spikades ett tak av galvaniserad pannplåt fast. Taket harnockplåt men i likhet med tidigare inga vindskivor, vattbrädor eller hängskivor på långsidorna. Ovanför träbryggan har en galvaniserad plåträna satts upp. Inga delar av den underliggande takkonstruktionen behövde bytas ut.

Figur 15. Härbret från sydöst efter avslutad renovering. Foto: Daniel Olsson, Läns museet Gävleborg 2016-09-12.

Härbret

Allt äldre virke som låg under byggnaden har städats bort. Det undersöktes dock först så att det inte innehöll delar av antikvariskt intresse, vilket det inte gjorde. Den gamla trappan mättes upp och revs då den var i för dåligt skick för att kunna bevaras. En ny trappa med lika utformning och dimensioner som den tidigare har sedan tillverkats av virke av god kvalitet.

Ställningar restes kring byggnaden och skadade lockpanelbrädor byttes ut, men inte i större omfattning än vad som bedömdes som nödvändigt. Äldre spikar återanvändes och kompletterades efter behov med ny klippspik. Dörren har försetts med ett enkelt dörrfoder och på utskjutande utsatta delar vid mushyllorna har sammanlagt fyra mindre offerbrädor satts fast.

Skadade delar av taket revs undan och mossan sopades bort. Därefter försågs takkonstruktionen med läkt, masonit samt strö- och bärläkt som underlag för ett

tak av galvaniserad pannplåt. Härbrets gavlar har försetts med nya vinds kivor med en höjd av 300 mm.

Figur 16. Bastun från sydväst efter avslutad renovering. Foto: Daniel Olsson, Läns museet Gävleborg 2016-09-12.

Bastun

Den stock ovanför byggnadens port som hade kommit ur läge har satts fast och fixerats med en sträva av trä. Mossan på yttertaket sopades och revs bort varefter taket försågs med läkt, masonit samt strö- och bärläkt som underlag till ett nytt tak av galvaniserad pannplåt. I likhet med tidigare har denna byggnad inga vinds kivor och vattbrädor och heller inga hängskivor längs långsidorna.

Figur 17. Detalj av åsarna under stallet efter renoveringen. Jämför med figur 11. Foto från nordväst, Daniel Olsson, Läns museet Gävleborg 2016-09-01.

Stallet

Den bärande åsen som hade rört sig under byggnaden har pressats tillbaka och fixerats med en intilliggande ås med fyra gängstänger. Detta var möjligt genom att Lassas Byggnadsvård lyfte mitt under byggnaden och därigenom lättade på

trycket som fanns på denna ås. Den bärande stenstolpen har satts om genom omläggning av de befintliga stenarna, så att den inte längre lutar åt en sida. Timmerväggen mot väster har dock inte lyfts.

Figur 18. Källarsvalen vid "Yst på gårdens" södra gavel efter rekonstruktionen, från sydväst. Foto: Daniel Olsson, Läns museet Gävleborg 2016-09-12.

"Yst på gården"

Den rötskadade källarsvalen av trä demonterades, men delarna sparades tillfälligt för att kunna nyttjas som förlagor vid nytillverkningen. Stensättningen återställdes och därefter återuppsattes en rekonstruktion av källarsvalen med helt nytt, noggrant utvalt virke med samma dimensioner och utförande som tidigare och med återanvändande av ursprungliga järndetaljer. Mellan sten- och träkonstruktionen ligger ett lager med näver. Som den ursprungliga svalen sattes dörren samman med träanar. Dörren försågs med en ny gångjärnshake som ersättning för den som tidigare fattades.

De rötskadade täckbrädorna ovanför den södra fasadens två fönsterfoder togs bort och ersattes med nytt friskt virke av samma utformning som tidigare.

AVVIKELSER FRÅN BESLUT

Renoveringsarbetet har följt de ursprungliga planerna och inga avvikelser har gjorts från villkoren i länsstyrelsens beslut.

KVARSTÅENDE ARBETEN

Inga ytterligare delar som skulle utföras vid denna renovering återstår att färdigställa, men det finns ett antal olika åtgärdsbehov på gården som har diskuterat i samband med besiktningarna som hållits där. Här kan enbart några nämnas: Vid den södra delen av stallens grund finns det ett väggparti med panelbrädor. Detta har kommit ur läge och ligger delvis mot jorden. Väggpartiet skulle behöva lyftas och sättas tillbaka på ursprunglig plats.

Många fönster är i stort behov av kittning och översyn. Lassas Byggnadsvård har rekommenderat kommunen att de bör behandla fönstren med linolja ungefär

vert femte år. Flertalet av de trärännor som sitter uppsatta över dörrar bör ses över och vid behov placeras om i höjd så att de fångar upp nederbörden från taket.

Inuti härbrets svale påträffades en förhållandevis stor mängd spillning som eventuellt skulle kunna vara efter fladdermöss. Inuti själva härbret syntes dock få spår av spillning vid en snabb okulär besiktning. Kommunen bör hålla detta under fortsatt uppsikt.

Renoveringsbehovet för de tre ladorna inom byggnadsminnets område har studerats separat. Läns museet har tidigare framfört att det vore önskvärt att på sikt återuppföra den nedrasade höghässjan samt fastbandhagarna över de öppna markerna sydväst om gården då de är viktiga för upplevelsen av gårdsanläggningen.

Figur 19. "Yst på gården" från sydväst, efter avslutad renovering. Foto: Daniel Olsson, Läns museet Gävleborg 2016-09-12.

ANTI-KVARISKA STÄLLNINGSTAGANDEN

Före renoveringen löstes en rad frågor kring renoveringens ambitionsnivå av länsstyrelsen och i samband med detta inhämtades läns museets och fastighetsägarens synpunkter. En av dessa frågor var bytet av takmaterial. Då spåntak kräver ett kontinuerligt underhåll och det idag är ytterst sällan som byggnadsvårdsbidrag lämnas till tak av denna modell beslöts att även dessa tak, skulle förses med galvaniserad pannplåt, ett takmaterial som redan förekommer på ett antal av byggnaderna vid Ersk-Mats. Det beslöts även att taken skulle utformas lika som befintliga, dvs utan exempelvis vindskivor och vattbrädor om sådana saknades idag. Rännan över vagnslidrets träbrygga utfördes i galvaniserad plåt eftersom även taket numer är av detta material.

Som vid tidigare renoveringar har de varit viktigt att behålla så mycket som möjligt av originalmaterialet och där det inte har gått har de ursprungliga dimensionerna och utförandet tagits som förlaga vid nyttillverkningen. Nytt virke har genomgående varit av god kvalitet och sammanfogningar har som tidigare utförts med träanor eller i första hand med återanvändande av ursprungliga järndetaljer.

Figur 20. Detalj av dörren i källarsvalen söder om "Yst på gården" som är sammanfogad med tränaror och försedd med återanvända gångjärn. Foto från sydväst, Daniel Olsson, Länsmuseet Gävleborg 2016-09-12.

ÖVRIGT

För att undvika skador på timmerstommarna är det viktigt att vegetationen även i fortsättningen hålls efter regelbundet kring byggnaderna. Detta gäller även bärbuskar som exempelvis växer direkt intill "Yst på gårdens" södra fasad, som därigenom får svårt att torka. Under hösten har kommunen bland annat tagit bort vegetationen närmast de tre ladorna som ingår i byggnadsminnet.

Den lösa fyllnadsstock under sommarladugårdens västra vägg, som relativt nyligen ramlade ned och dödade ett får, har satts fast på ursprunglig plats av kommunen.

Lassas Byggnadsvård har föreslagit att stora plåtar bör införskaffas, som under vinterhalvåret kan läggas/sättas fast ovanpå de två källarsvalarna samt på vagnslidrets träbrygga. Därigenom bör det kunna gå att undvika den fuktpåkänning det innebär med snö som ligger direkt på oskyddade byggnadsdelar av trä.

TEKNISKA OCH ADMINISTRATIVA UPPGIFTER

Länsstyrelsens dnr: 434-6879-15

Beslutsdatum: 2015-12-07 och 2016-05-13

Länsmuseets dnr: 186/311

Fastighet: Lindsjön 1:13

Socken: Hassela

Kommun: Nordanstig

Lagskydd: Byggnadsminne enligt Kulturmiljölagen

Uppdragsgivare: Nordanstigs kommun

Entreprenör: Lassas Byggnadsvård (Formellt namn: Lassasgården i Roteberg AB)

Byggledare: Patrik Uhras, Lassas Byggnadsvård, Edsbyn

Projekttid: Augusti–september 2016

Materialleverantörer:	Virke Pannplåt	Indian Wood AB, Ekshärad Ekonomistål Lennart Olsson AB, Kil
-----------------------	-------------------	---

Besiktningsdatum:	2015-09-01	Rådgivning
	2016-08-23	Antikvarisk medverkan 1
	2016-09-05	Antikvarisk medverkan 2
	2016-09-12	Slutbesiktning

Dokumentationshandlingar förvaras i länsmuseets arkiv.

KÄLL- OCH LITTERATURFÖRTECKNING

Arkiv

Länsmuseet Gävleborg, topografiskt ärendearkiv. Nordanstigs kommun, Hassela socken, Ersk-Matsgården.

Tryckta källor

Gagge, Carl-Magnus och Olsson, Daniel. (2001) Kulturmiljövård.

Byggnadsminnesutredning Ersk-Mats. Lindsjön 1:13, Hassela socken, Nordanstigs kommun. Rapport 2001:1. Gävle.

Informant

Uhras, Patrik, Lassas Byggnadsvård, Ovanåker. Muntliga uppgifter under renoveringen och vid slutbesiktningen.

LÄNSMUSEET GÄVLEBORG, BOX 746, 801 28 GÄVLE. TEL 026-65 56 00. WWW.LANSMUSEETGAVLEBORG.SE
BESÖKSADRESS: SÖDRA STRANDGATAN 20, GÄVLE